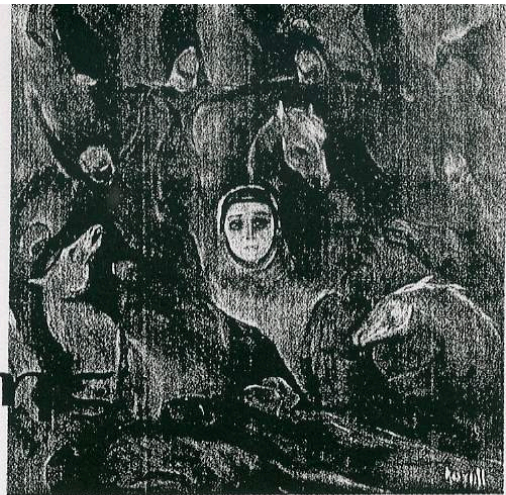

Βασίλειος, μόδα της ής

ως διοχετεύεται από τα υποτονικά εγκαίνια των γκαλερί δημοπρασιών των Κρίστις και Σόθμπις, που ήρθαν να πουλήσουν το περίτυλλιγμα την παλιά και σύγχρονη ελληνική τέχνη.

για μπήκαν για τα μάτια μας. Ένα εικαστικό έργο έκδοσης, και παλιάς σπουδής των νεοφιλότεπων που τρέχουν στα

νεοκλασικά φωταγωγημένα κτίρια και στο Πολιτιστικό Κέντρο του Πανεπιστημίου Αθηνών, στην Ακαδημία και στις βελούδινες τριζάτες αίθουσες με τα βερνικωμένα έπιπλα και τα πρόσωπα, προκειμένου να εκτιμήσουν ή, γιατί όχι, να αλληλοεκτιμήθουν μέσα από κοσμικές ματιές και μισόλογα. Στο φόντο πάντα κινούνται οι πίνακες, όμορφες μαρτυρίες κάποιας ανθρώπινης στιγμής, κυκλωμένοι από τους καπνούς του ακριβού τσιγάρου.

Αλλά τί νομίζατε; Μεταξύ τύρου και λευκού συνήθως κρασιού, οι νεοφιλότεχνοι ειδικού τύπου έχουν φτάσει στο εξαιρετικό σημείο να αναγνωρίζουν τους πλαστούς Γύζηδες, τους κακούς Λύτρες, τους ακτύπητους Βρυζάκηδες και, βρε παιδί μου, εκείνους τους φοβηρούς που διαφοροποιήθηκαν από την ακαδημαϊκή ζωγραφική, όπως ο Μαλέας λόγω χάρη.

Παλιά νοικοκυριά ξεσηκώθηκαν, τα μπασούλα άνοιξαν, τα ξεφτισμένα από τη λήθη αρχοντικά πήραν ζωή. Τρεμάμενα χέρια ανακάλυψαν πίσω από κουρτίνες θολές κάποιον Ματσαβίνο, σκονισμένο και ξεχασμένο. Παρακάτω βρέθηκε ένας Βασίλειος Χατζής και ένας Βολανάκης, ένας Θόδωρος Ράλλης βγήκε από το σεντούκι της γιαγιάς και ένας μελαγχολικός Περικλής Πανταζής ανασύρθηκε από τις μνήμες. Ας είναι καλά η Ελισάβετ Λύρα και ο Σταύρος Μιχαλαριάς που μας θύμισαν μια υπάρχουσα καλλιτεχνική παράδοση. Μια ζωγραφική που ξαφνικά αποκτά αξία κάτω από το σφυράκι του δημοπράτη. Είπαν ότι φέτος οι δημοπρασίες ήταν πεσμένες. Παρ' όλα αυτά, καθόλου ευκαταφρόνητες. Το μπορούμε μέσα σε όλες τις πωλήσεις το έκανε το έργο του Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα *Στοιβαγμένα Καδρόνια*, που χτυπήθηκε τελικά στην τιμή των 7,5 εκατομμυρίων δραχμών σε δημοπρασία που πραγματοποιήσαν οι Κρίστις στην Θεσσαλονίκη.

Το παιχνίδι παίζεται σε συναισθηματικό και επαγγελματικό επίπεδο. Ανάμεσα σε Έλληνες καλλιτέχνες του χθες και του σήμερα — με μοναδική μόνιμη παρουσία ενός ξένου, του Άντυ Ουώρχολ που πουλιέται στην Ελλάδα σαν ζεστό φρατζολάκι. Έτσι συναισθηματικά φορτισμένη κι εγώ έτρεξα μαζί με άλλους στα εγκαίνια της έκθεσης των Κρίστις. Και πάλι στο Κτίριο Κωστής Παλαμάς και πάλι στριμωγμένη ανάμεσα στην τουτ Ατέν και περιχώρων. Των βορείων. Και τα πάντα εστέτ. Και όταν θέλησα να ανοίξω δρόμο με τα μάτια μέσα στις πηχτές κουβέντες και την πολλή βα-

βούρα, μέσα στον πυκνό καπνό ξεχώρισα: Έναν υπέροχο πίνακα του Βολανάκη, *Μετα το Ψάρεμα* λέγεται. Δύο ευαίσθητα πορτραίτα του Λύτρα. Έναν μαγευτικό Γύζη, τίτλος του πίνακα *Die Grantulanten*, σύνθεση προσώπων που θυμίζει χορό από νότες και χρώματα, κι έναν Τσίγγο, μοντέρνο και υπαινικτικό μέσο από τα ανάγλυφα πολύχρωμα λουλούδια του. Ξαφνικά η φωνή της ειδικού με βγάζει από την περιουλλογή: «Αυτός ο Μαλέας έχει τρεις-τέσσερις στρώσεις μπογιές. Κακή συντήρηση».

Η αχλή της αβεβαιότητας με τυλίγει. Αλλά ο αναμενόμενος τζίρος και απ' αυτή τη δημοπρασία σίγουρα θα ξεπεράσει τις στρώσεις μπογιές και θα εκτιναχθεί σε ικανά ύψη. Ευτυχώς! Στο βάθος το *Πορτραίτο Μικρής Κοπέλας* του Λύτρα με κοιτάζει επίμονα. Αποφασίζω να αφήσω το γκλάμορ και να κατηφορίσω στις γκαλερί.

Αυτές που χάνουν τα δυνατά εφέ των εγκαίνιων. Με λιγότερα ίσως κέρδη, αλλά περισσότερο σκεπτικισμό γύρω από πρόσωπα και πράγματα, κάποιες αίθουσες τέχνης κάνουν και πάλι τις επιλογές τους. Και ανάμεσα σ' αυτές μπορούμε να δούμε τη δουλειά του Κωνσταντίνου Ξανάκη, μια δουλειά που πραγματικά αξίζει τον κόπο. Σύγχρονα ιερογλυφικά, αποτυπωμένα πάνω σε διαφορετικής χρήσης αντικείμενα, δίνουν το στίγμα μιας συμβολικής τέχνης που μιλάει μέσα από τα αποκρυπτογραφημένα μηνύματα των δικών της σχημάτων. Παράλληλα, στην αίθουσα Παρνασσός η παλιά και γνωστή ζωγράφος Λούη Πασαλάρη δίνει με τα δικά της κλασικά μέσα μια ζωγραφική γλυκιά, ρομαντική και πάντως, παρά τις αμφισβητήσεις των πιο προχωρημένων, ακέραια μέσα στη συνέχεια της.

Πηγαίνοντας λίγο παρακάτω αξίζει να σταματήσουμε και στο Κέντρο Σύγχρονης Τέχνης της Ιλεάνας Τούντα. Εδώ, και μέχρι τις 5 Ιανουαρίου, η γνωστή γλύπτρια Λήδα Παπακωνσταντίνου παρουσιάζει μια ενδιαφέρουσα δουλειά με τίτλο *Το Βιβλίο του Ουρανού και της Θάλασσας*. Η τεχνική εδώ έχει ιδιαίτερη σημασία. Η Παπακωνσταντίνου δουλεύει το χρώμα πάνω σε διαφανές πλαστικό. Κάθε έργο αποτελείται από δύο τελάρα, τοποθετημένα το ένα μπροστά στο άλλο και κρεμασμένα σε μικρή απόσταση από τον τοίχο. Το φως είναι το τρίτο υλικό που παίζει μέσα σ' αυτή την εικαστική πρόταση τον κύριο μεταμορφωτικό ρόλο.

Τελειώνοντας, προτείνουμε να δείτε τη δουλειά του αγιογράφου Εμμανουήλ Παντεκάκη στο Παλιό Δημαρχείο Χαλανδρίου, μια δουλειά σχεδιασμένη πάνω σε παλιά ξύλα και πιστή στην παράδοση της βυζαντινής τέχνης. Και φυσικά να περάσετε από το Μέγαρο. Εκεί, τα σκηνικά του Διονύση Φωτόπουλου θα σας αποζημιώσουν για την αισθητική κακοποίηση που υφίστασθε καθημερινά. — **Όλγα Μπατή**